

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного Університету»
Навчально-науково-виробничий центр
Національного університету цивільного захисту України
Національний авіаційний університет, кафедра економіки та бізнес-технологій
Imperatyw PI Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością
(ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Варшава, Польща)
Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина)
Вільнюський університет, кафедра обліку та аудиту (Вільнюс, Литва)
ТОВ «ХЛАДОПРОМ»

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
«Відновлення та модернізація економіки
України: виклики, пріоритети, практики»

Харків, 2 березня 2023 р.

УДК 338.246.88
М 74

Редакційна колегія:

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ: Гурова Капіталіна – к.е.н., доцент, в. о. директора ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», Заслужений працівник народної освіти України.

Баришевський Олексій – Голова Наглядової ради ТОВ «ХЛАДОПРОМ».

Домбровська Світлана – д.держ.упр., професор, проректор Національного університету цивільного захисту України – начальник навчально-науково-виробничого центру, Заслужений працівник освіти України.

Катаєв Андрій – заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», к.е.н., доцент.

Кулінченко Сергій – голова ради студентського самоврядування ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Міт'яєва Тетяна – к.е.н., доцент, завідувач відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Нагорна Ірина – к.е.н., доцент, завідувач відділення економіки та бізнесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Ніколенко Борис – директор ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Imperativ PL Sp. Z o.o, (Варшава, Польща).

Peter Szatmari – Dr., проректор з загальної роботи та зав'язків з громадськістю Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина).

Rasa Subaciene – Dr., завідувач кафедри обліку та аудиту Вільнюського університету, професор (Вільнюс, Литва).

Савченко Ілля – к.держ.упр., доцент, заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Чумак Оксана – д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій Національного авіаційного університету.

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 6 п.6 від 07.03.2023 р.).

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики», в яких розглядається основні напрями створення умов для модернізації національної економіки, розробити підходи до формування політики модернізації економіки та пропозиції щодо механізму її реалізації.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали** Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики». – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2023. – 266 с.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про торгово-промислові палати» Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Огляд страхового ринку України за I півріччя 2022 року. Національний банк України : веб-портал. URL: <http://surl.li/dwpgga>

Гібкін К. Р., викладач,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ПОСЛУГИ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Після припинення воєнних дій в Україні, розпочнеться етап масштабного післявоєнного відновлення економіки, що повинна здійснюватися на основі затвердженого Плану, розробленого українським Кабінетом Міністрів та підтримуваного міжнародними донорами. Одним з етапом відбудови, має стати державне регулювання цін на послуги туристичної галуззі України, як сфери, яка буде мати велике значення у відновленні економічного потенціалу.

Туристична індустрія відіграє важливу роль в ставленні економіки України – згідно зі статистикою, яка була представлена Національною туристичною організацією України (НТО), в період пандемії у 2020 р. послугами туристичних агенції скористалися 1,9 млн туристів країни, а туристичні послуги продавалися за майже 255 мільярдів гривень. У той же час активний сплеск спостерігався у подорожах по Україні – лише офіційно в готелях країни в 2020 році зупинилося 3379500 осіб [1].

Після подій 2013-2014 рр. кількість іноземних туристів скоротилося вдвічі до 12,5 млн. У наступні роки в'їзний туризм залишився приблизно на тому ж рівні. У 2019 році нас відвідало 13,7 млн іноземців. За останні два роки кількість записів залишилася на рівні 3,5 мільйона через пандемію. 24 лютого 2022 року Російська Федерація почала вторгнення в Україну внаслідок серйозної ескалації російсько-української війни, яка почалася в 2014 році.

На всій території України діє воєнний стан, а це означає, що всім українцям живеться не так добре, як було раніше. Змінилося все – робота, відпочинок, дозвілля. Відбулася ескалація збройного насильства щонайменше у восьми регіонах України, визначених як «щойно постраждали райони», включаючи, зокрема, Житомирську, Київську, Миколаївську, Одеську, Сумську, Харківську, Херсонську області, а також Донецьку та Луганську області на сході України які вже постраждали від конфлікту.

Заклади туристичної галуззі України реалізують свої послуги, зазвичай за цінами та тарифами, які встановили самостійно, але бувають випадки, коли все встановлено так, як передбачено законодавчими актами, — за регульованими цінами. Крім того, заклади готельного та туристичного бізнесу користуються послугами організацій, які відносяться до монопольного становища на ринку та які самі визначають ціни в усіх секторах економіки і рівень життя населення, тобто це може бути і електроенергія, газ, водопостачання та ін., на які здійснюється державне регулювання цін [2].

Під час становлення українських ринкових відносин в умовах змішаної економіки ринковий механізм ціноутворення співвідноситься з механізмом державного регулювання цін на деякі товари чи послуги що дає змогу державі з допомогою цін визначати та реалізовувати цілі й пріоритети економічного розвитку.

Відповідно з державною антимонопольною політикою України на діяльність закладів готельного та туристичного бізнесу впливають ціноутворення у наступних сферах суб'єктів природних монополій: розподіл електропостачання; користування об'єктами залізничної

інфраструктури; використання повітряної транспортної інфраструктури; централізоване водотоплення; використання засобів зв'язку.

В Україні чималий вплив на ціни та тарифи в туристичній галуззі здійснюються за рахунок загальнодержавних цінних податків та інші збори, наприклад як податок на додану вартість, акцизний збір, готельний збір та ін., що припадає близько 2/3 від загальної суми податкових платежів та зборів.

Інвестиції, які можуть надходити в Україну для розвитку сфери гостинності, відіграє надзвичайно важливу роль для відновлення та розвитку сучасних бізнес-структур.

Для забезпечення створенню сприятливих умов для функціонування закладів туристичної галуззі України щодо участі у економічній відбудові України, необхідно забезпечити виконання наступних етапів стратегії ціноутворення:

Встановлення цін, які або є стандартними (це ціни, які не залежать від різних змін економіки та залишаються постійними для формування конкретної послуги та з конкретною ціною для унікальності продукту), або змінюються (це ціни, які залежать від змін, які відбуваються на економічному ринку та мають постійно корегуватися.);

Управляти доходами.

На сьогодні на ціноутворення в закладах готельного господарства України, як і в інших країнах, суттєво впливають законодавчі нормативи, які визначають властивості державного регулювання цін [3].

Заклади готельного та туристичного бізнесу України сплачують до державного бюджету близько 10 загальнодержавних податків і обов'язкових платежів, це:

- податок на додану вартість;
- акцизний збір;
- податок на прибуток підприємства;
- податок на доходи фізичних осіб;
- мито;
- державне мито;
- плата (податок) за землю;
- податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;
- відрахування на соціальні заходи від фонду оплати праці;
- плата за торговий патент та на деякі види підприємницької діяльності.

У зв'язку з великою кількістю податків, вони впливають на ціни та на основні показники діяльності закладів туристичної галуззі. Можна сказати, що державна політика щодо суб'єктів підприємництва відслідковується у законах, які створюються з метою регулювання діяльності бізнесу. А це означає, що аналіз самих законів, якими керуються бізнес у своїй роботі, дає можливість визначити особливості їх функціонування й прогнозувати розвиток як окремих підприємств окремих галузей, так і економіки в цілому.

Отже, враховуючи поточний стан державного регулювання ціноутворення закладів готельного та туристичного бізнесу для покращення становища даної сфери у відбудові економіки необхідна потужна державна підтримка туризму та бізнес ініціатив у даній сфері.

Список використаних джерел:

1. Бугрій Е. В. Все про туризм // Про термінологію і типологію похмурого туризму. Режим доступу: http://tourlib.net/statti_tourism/bugrij.htm – Станом на 10.02.2023 – Назва з екрану.
2. Дурман М. О. Організаційно-правові механізми управлінської діяльності у формуванні державної регуляторної політики. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2019. № 2. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2019_2 – Станом на 10.02.2023 – Назва з екрану.
3. Оболенський О. Ю. Державне управління та державна служба: Словник-довідник. Київ: КНЕУ. 2015. 480 с.

Шелхова С. В. ІНТЕГРАЦІЯ ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЗАГАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	213
Басейко А. А., Курилова Н. М. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В РАМКАХ СТРАТЕГІЧНОГО БАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	215
Янюк О. В. ІННОВАЦІЇ РЕСТОРАНІВ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО – ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ У ЗВ’ЯЗКУ ІЗ ВІЙНОЮ	217
Ганнич Н. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ	220
Кулік М. С. ХАРЧОВА БІОТЕХНОЛОГІЯ – ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	221
Клепиков М. І. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА	222
Кулінченко С. О. РОЛЬ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	223
Кучма С. В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ СПРАВИ НА РИНКУ ПОСЛУГ У ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ.....	225
Нагорна І. В., Малєєва В. Ю. ДОНОРСЬКА ДОПОМОГА ЯК МЕТОД ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	226
Мельничук М. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ’ЄКТА МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	229
Вакуленко А. М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПОСЛУГИ В СФЕРІ ГОСТИННОСТІ,ЯК ЄТАП ВІДБУДОВИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	232
Катаєв А. В. СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНІ ВІДНОСИНИ ПРАЦІВНИКА ТА РОБОТОДАВЦЯ: ЗМІНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	233
Наливко А.А., Годлюк В.Д. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	235
Нікітенко В. В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ М’ЯСНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	236
Резенкіна Н. О., Карашук Г. ЗМІНИ В ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	237
Рідкокаша Л. І. НЕТРАДИЦІЙНА БОРОШНЯНА СИРОВИНА, ЯК ГОЛОВНИЙ КОМПОНЕНТ У ВИРОБНИЦТВІ ХЛІБА ТА ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ.....	239
Резенкіна Н. О., Убейко О. ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДЯН ТА ДЕРЖАВИ В ДОСЯГНЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ДОБРОБУТУ.....	240
Поволяшко К.В., Постольна Н.О. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ	241
Резенкіна Н. О. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	243
Смірнова К. А., Постольна Н. О. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	245
Гібкін К. Р. МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ПОСЛУГИ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ПЕРІОД.....	247